

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету суспільних наук
Остапеч Ю.О.
« 17 » _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПАБЛІК РІЛЕЙШНЗ**

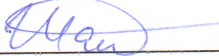
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Соціологія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма з навчальної дисципліни «**Основи паблік рілейшнз**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **054 Соціологія** освітньої програми «**Соціологія**».

Розробник: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 13 від «24» травня 2022 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «07» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

© Шандор Ф.Ф., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	4	5
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	7	10
аудиторних – 5.3	Лекції:	
самостійної роботи студента – 4.5	36	10
	Практичні (семінарські):	
	28	6
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
усна	71	119

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «**Основи Паблік Рілейшнз**» – сприяти магістрантам в оволодінні знаннями щодо ролі технології Паблік Рілейшнз в діяльності організацій, які здійснюють соціальну роботу, а також опанування навичок практичної роботи з аудиторією, яка користується послугами організацій соціальної сфери.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності спеціальності (СК):

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців.

СК08. Здатність використовувати інтернет – ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

СК09. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування українською та іноземними мовами, ведення ділової

документації.

СК13. Здатність до вироблення та застосування комунікативних стратегій в рамках міжособистісної взаємодії, управлінської діяльності в умовах невизначеностей.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.	PH05
Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.	PH07
Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.	PH08
Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.	PH10
Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.	PH11
Відслідковувати загальні і локальні зміни у масовій свідомості, проводити спостереження за психологічним станом, рівня благополуччя окремих груп та верств населення.	PH18
Виявляти та аналізувати нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.	PH21
Здійснювати координацію інформаційних потоків з метою задоволення потреб соціального управління, спираючись на сучасні знання та соціальні технології.	PH23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Основи Паблік Рілейшнз»:

Очікувані результати навчання з дисципліни (використано таксономію Б.Блума)	Шифр ПРН
Застосовуємо: студенти використовують отримані навички спілкування державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово у виконанні професійних питань.	PH05
Застосовуємо: студенти застосовують набуті знання про інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.	PH07
Розуміємо: студенти пояснюють власну позицію, робити та	PH08

аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.	
Розуміємо: студенти пояснюють принципи збору соціальної інформації. Застосовуємо: здійснюють кількісні та якісні дослідження на основі зібраної соціальної інформації.	РН10
Застосовуємо: студенти комунікують з фахівцями та нефахівцями з приводу демонстрації результатів соціологічних досліджень	РН11
Оцінюємо: студенти відслідковують нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначають можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів..	РН21
Застосовуємо: студенти задовольняють потреби соціального управління, при координації інформаційних потоків спираючись на сучасні знання та соціальні технології	РН23

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання
 Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит; презентація результатів виконаної індивідуальної /групової роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма поточного контролю: доповідь на практичних заняттях

Форма модульного контролю: контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	14	12		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
практичні заняття, доповідь з презентацією	5	25	9	45

есе	1	20		
реферат	1	5	1	5
модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та запитання описово-аналітичного характеру.

Тестові завдання покликані оцінити знання з тематичної проблематики модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від орієнтування у тематичному матеріалі по тестах, дане завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 30 балів.

Запитання має на меті оцінити обізнаність здобувача з програмовим матеріалом. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у матеріалі теоретичних питань, ця частина завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінена у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певним помилками;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання за програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

– виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Г	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Паблік Рілейшнз як теорія комунікативної дії. Комунікативістика та комунікологія. Визначення поняття «Зв'язки з громадськістю» та «Паблік рілейшнз». Стратегія ПР. Наукові парадигми до розуміння суті ПР-діяльності.

Тема 2. Функції ПР. Типові функції Паблік рілейшнз. Аналіз функцій ПР. Чотири історичні моделі послідовного розвитку та розширення функцій паблік рілейшнз. Особисті якості спеціаліста з ПР. Вимоги до професії «Спеціаліст з паблік рілейшнз».

Тема 3. Основні процеси ПР. Види ПР. Комунікативні процеси ПР-діяльності. Складові ПР-кампанії. Політичний ПР. Фінансовий ПР. Кризовий ПР. Міжнародний ПР. Соціальний ПР. Сучасні різновиди ПР-діяльності. Види ПР в залежності від критеріїв діяльності спеціаліста.

Тема 4. Реклама і ПР. Поняття реклами. Історичний розвиток реклами. Види та типи реклами. Функції реклами. Сучасний стан рекламного ринку в Україні. Взаємовідносини ПР та рекламної діяльності. Соціальна реклама і соціальний ПР: спільне та відмінне.

Модуль 2

Тема 5. Методи дослідження процесів ПР. Оцінювання ПР-діяльності. Використання якісних та кількісних соціологічних досліджень у оцінці ПР-діяльності. Напрямки визначення ефективності ПР-діяльності. Контент-аналіз ЗМІ як основний метод дослідження процесів ПР. Інформаційний аудит.

Тема 6. ПР у забезпеченні функціонування і розвитку соціальної сфери. Участь ПР-структур в розвитку соціогуманітарної сфери. Критерії успішного функціонування соціогуманітарної сфери життєдіяльності соціуму. Напрямки діяльності спеціаліста ПР в соціогуманітарній сфері: підтримка ринку праці, сприяння у формуванні середнього класу, підтримка освіти, підтримка медичної та фармацевтичної галузі, охорона довкілля, сприяння розвитку культури.

Тема 7. Внутрішній ПР у діяльності соціологічних організацій. Значення внутрішнього ПР. Комунікативні стратегії в діяльності соціологічних організацій. ПР як агент змін у площині якості наданих послуг. Комунікативні техніки у покращенні управління організацій.

Тема 8. Технології ПР: фандрайзинг, спонсорство, меценатство. Напрямки соціальної активності в системі соціальних організацій. Фандрайзинг. Умови ефективного фандрайзингу. Спонсорство. Меценатство. Патронаж. Грантова підтримка. Благодійність. Критерії успішного використання ПР-технологій в соціальній роботі.

Тема 9. Прес-реліз як елемент взаємодії соціальної організації з аудиторією. Прес-реліз як основний елемент взаємодії організації зі ЗМІ. Структура прес-релізу. Посилення новин. Інформаційні характеристики прес-релізів. Особливості написання прес-релізів при специфіці діяльності організації соціальної сфери.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	інд	с.р		л	п	ла	ін	с. р.
Модуль 1												
Тема 1. Паблік Рілейшнз як теорія комунікативної дії	14	2	2			10	14	0	0			14
Тема 2. Функції ПР	14	2	2			10	14	0	0			14
Тема 3. Основні процеси ПР. Види ПР	14	4	2			8	14	0	0			14
Тема 4. Реклама і ПР	14	4	4			6	14	0	0			14
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	58	14	10			34	58	0	0			58
Модуль 2												
Тема. 5. Методи дослідження процесів ПР	15	4	4			7	15	2	0			13
Тема 6. ПР у забезпеченні функціонування і розвитку соціальної сфери	15	4	2			9	15	2	0			13
Тема 7. Внутрішній ПР у діяльності соціологічних організацій	15	4	4			7	15	2	2			11
Тема 8.	15	4	4			7	15	2	2			11

Технології ПР: фандрайзинг, спонсорство, меценатство												
Тема 9. Прес-реліз як елемент взаємодії соціальної організації аудиторією з	15	4	4			7	15	2	2			11
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	77	22	18			37	77	10	6			61
Разом	135	36	28			71	135	10	6			119

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	ПР як теорія комунікативної дії	2	0
2	Функції ПР	2	0
3	Основні процеси ПР. Види ПР	2	0
4	Реклама і ПР	4	0
5	Методи дослідження процесів ПР	4	0
6	ПР у забезпеченні функціонування і розвитку соціальної сфери	2	0
7	Внутрішній ПР у діяльності соціологічних організацій	4	2
8	Технології ПР в соціальній роботі: фандрайзинг, спонсорство, меценатство	4	2
9	Прес-реліз як елемент взаємодії соціальної організації з аудиторією	4	2
Разом		28	6

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	ПР як теорія комунікативної дії	10	14
2	Функції ПР	10	14
3	Основні процеси ПР. Види ПР	8	14
4	Реклама і ПР	6	14
	Методи дослідження процесів ПР	0	2
5	ПР у забезпеченні функціонування і розвитку соціальної сфери	7	13

6	Внутрішній PR у діяльності соціологічних організацій	9	13
7	Технології PR в соціальній роботі: фандрайзинг, спонсорство, меценатство	7	11
8	Прес-реліз як елемент взаємодії соціальної організації з аудиторією	7	11
9	PR як теорія комунікативної дії	7	11
	Модульна контрольна робота	0	2
	Разом	71	119

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бронікова С.А. PR-діяльність як стратегічний ресурс модернізації системи професійного навчання державних службовців. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/tppd/2007-1/07bsands.htm/odyframe.htm>
2. Єнін М.Н. Соціологія масової комунікації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навчаються за спец. «Соціологія», «Реклама та зв'язки з громадськістю». Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 167 с.
3. Королько В.Г. Паблік рілейшнз. Наукові основи, методика, практика: підручник. Київ: Скарби, 2001. 400 с.
4. Крос К., Гакет Р. Політична комунікація й висвітлення новин у демократичних суспільствах. Перспективи конкуренції. Київ: Основи, 2000. 142 с.
5. Мойсєєв В.А. Паблік рілейшнз: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2007. 224 с.

6. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.
7. Осовський В.Л. Громадська думка: теоретичні та методичні проблеми дослідження / За ред. В.Л.Осовського. Київ: Стилос, 2001. 168 с.
8. Соціальна реклама в Україні: Сучасний стан та перспективи розвитку: Матеріали конференції. Київ: б.в., 2004. 150 с.
9. Яремчук С.С. Соціологія масової комунікації: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 248 с.

Допоміжна література

1. Єнін М., Коржов Г. Мережева комунікація: ризики та перспективи (на основі соціологічних опитувань громадської думки в країнах Євросоюзу). Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Серія: Політологія. Соціологія. Право. 2021. №1 (49). С.22–29
2. Люк Т. Ефективний діалог із громадськістю: теоретична основа і методи організації. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2007. № 1. С.238–247
3. Інформаційний аудит URL : <http://www.p-r.com.ua/services-06-ua.html>.
4. Соціологія: терміни і поняття: навчальний словник-довідник / за заг. ред. В.М.Пічі [Ю.Ф.Пачковський, О.І.Пташник-Середюк, С.А.Шудло та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 658 с.
5. Туленков М. В. Теорія і практика організаційної взаємодії: підручник. Київ: ПК ДСЗУ, 2011. 468 с.
6. Українські ресурси мережі Інтернет: громадсько-політичні центри / Укл. Ю.Шайгородський. Київ: Укр. центр політ. менеджменту, 2003. 296 с.